

Recebo de *Edgar Yrots, Riga*
50/32

BIBLIOTEKO
DE LA LINGVO INTERNACIA
ESPERANTO.

Folioj $\frac{3}{4}$ de la 7-a.

—> Nr. 116. <—

En la brikejo.

Originala rakonto

de

J. Wasniewski.

La „Biblioteko de la lingvo internacia Esperanto“ estas eldonata de la sekvantaj personoj: D-ro *Costa e Almeida* (Rezende), s-ro *A. M. Arnold* (Odessa), s-ro *F. D. Avilov* (Tiflis), s-ro *L. de Beaufront* (Epernay), s-ro *L. Démarest* (Pierrefonds), s-ro *V. N. Devjatnin* (Gedrojei), d-ro *Diodano* (Sofia), s-ro *V. Gernet* (Odessa), s-ro *N. A. Kazi-Girej* (Borisoglebsk), s-ro *R. Lemaire* (Epernay), s-ro *I. M. Lojko* (Minsk), d-ro *I. M. Lucento* (Odessa), s-rino *E. Mankovskaja* (Kremenec), d-ro *I. D. Ostrowski* (Jalta), s-rino *A. V. Prohorovič-Kočmarenko* (S. Peterburg), s-ro *V. F. Ŝmurlo* (Tomsk), s-ro *J. Wasniewski*, s-ro *A. Zakrjevski* (Smolensk), *esperantistoj de Krasnojarsk kaj Esperantista Klubo en Upsala.*

Nürnberg 1898.

Presejo de Wilh. Tümmel.

1898 en 1899

BIBLIOTEKO
DE LA LINGVO INTERNACIA
ESPERANTO.

Folioj 3/4 de la 7-a.

—> Nr. 116. <—

En la brikejo.

Originala rakonto

de

J. Wasniewski.

Sendita al la Juganta Komitato de la internacia
literatura konkurso 1896
kaj
honorita per diplomo.

Nürnberg 1898.
Presejo de Wilh. Tümmel.

En la brikejo.

Bruas la pintoj de l'graciaj pinoj kaj de l'verdaj belvestitaj betuloj, ĉar la vento hodiaŭ blovas supre kaj ne povas ŝanceli la tutan arbaron. Por tio ĉi estas bezona ventego, ventego larĝa, por ke ĝi povu atingi la kampeton, ekskuigi ĉiun apartan betulon, ekbruegi en la krono de ĉia aparta pino. Tamen tio ĉi ordinare havas lokon dum finiĝanta aŭtuno, pluvema, petola, dum aŭtuno riĉa je malvarmaj kaj fortaj ventoj. Nun, somere, nek la bruna pineto tiel povas brui, nek la longaj branĝligetoj de betuloj povas ricevi la kareson de vento. La branĉoj, ornamitaj de malgrandaj folioj, mallevas sin direkte al la tero, kvazaŭ senmove, simile je radioj de disblovita ŝpinaĵo, aŭ je harligoj de koketema knabino. . . Ili mallevas sin longaj, maldikaj, belaj kaj ploras ĉiumatene juliajn rosojn, ĵetante sur la teron ombbron kaj malvarmeton, tiom multe serĉatan de homoj dum la somero, precipe, se la somero estas tiel varmega, kiel ĝi estis hodiaŭ en la meztago.

Kaj ĝi efektive estis varmega.

En la mezo de l'kampeto, tie, malproksime, en la brikejo la homoj preskaŭ ne povis labori. Ili laciĝadis, malfacile spiradis kaj preskaŭ falis pro laciĝo. La suno verŝadis el la ĉielo efektivan fajron sur la teron.

La taglaboristoj per la manoj, malpurigitaj de argilo, viŝadis la ŝviton de siaj bruligitaj fruntoj, ili kovradis siajn

brulumitajn kapojn per larĝaj pajlaj ĉapeloj aŭ per felto, malmoliĝinta sub la pluvo. Kelkaj laboristoj ombradis la ĉapelon, la kapon kaj la vizaĝon, brunigintan de la suno, per folioj kaj malgrandaj branĉetoj, por ke la varmego ne trabruligu ilian cerbon, por ne malsaniĝi, ne fali, ne morti.

Tio ĉi estis terura! . . . La dudekoka milo de l'brikoj devis esti enmetata en la fornego kaj tio ĉi estis preskaŭ superhoma laboro.

La suno brulis hodiaŭ pli, ol ĉiam, eble tial, ke en la fornego jam la dua klafto da rezinaj lignegoj brulis sub la dekkvara milo da krudaj brikoj kaj la forno estis tiel varmega, ke ne permesis proksimiĝi al ĝi! Kvar feraj pordetoj, preskaŭ blankaj pro fajro, elĵetas malgrandetajn fajreretojn, kaj interne estas vera kratero, en kiu brulas maro da flamo, kvazaŭ en la infero.

La kurbinta laboristo ĉiumomente kaŝas en la poŝon sian mallongan pipeton, viŝas per sia kalikota ĉemizo la ŝviton de l'frunto, alĵetas en tiun ĉi inferon rezinajn lignegojn kaj per longa fera hoko movas la brulantajn pecegojn, vekante miliardojn da fajreroj kaj krakon de flamantaj ligneregoj.

Kaj supre, tra la fendoj de l'fumita tegmento, la fumo estas puŝata kvazaŭ mallarĝaj riveretoj kaj elfluganta en la mondon, kiel densa, nigra nubego, malrapide ondanta pro la propra inercio kaj malforte levata de l'kratera varmego.

Postmorgaŭ la dua fornego estos jam preta por povi esti hejtata. Tri taglaboristoj tre akurate enmetas tien krudajn brikojn, konstruante por pli oportuna fajrigado malgrandajn krutajn koridorojn kaj fumtirtubojn, kaj kvar buboj kuradas tien kaj returnen sur tabuloj, kvazaŭ sur mallarĝaj vojetoj, kaj movas puŝveturilon, plenan da brikoj, ŝanceliĝante sub la pezo de la ŝarĝo.

La homoj parolas inter si nek unu vorton, ĉar ili ne havas pri kio paroli; ili kuras silente, ĉiu okupita de sia laboro, kiu bolas, malkara laŭ sia takso, malfacila laŭ sia plenumo. La bruo de l'mondo ne alkuras tien ĉi, longaj mejloj da interspaco apartigas tiun ĉi ermitejon de la bruado

kaj de la moviĝo de l'civilizacio. Senpense, en simpleco de l'animo, fizike mizerigita, la homo penegas tie ĉi kaj laboras l'argilon, ĉar morgaŭ li ree devas manĝi, ne atentante, ĉu tie, poste la brikejo, poste la montoj de l'novesurŝutita argilo, poste la betula arbaro, estas ankoraŭ ia mondo, kiu ankaŭ devas manĝi morgaŭ kaj kiu ankaŭ ne atentis la sorton de siaj proksimuloj en la brikejo.

Ankaŭ la majstroj de la brikejo, ili ankaŭ parolas nenion, kvankam ili pensas kiom da griza argilo ili povos elfari en la brikojn antaŭ la sunmalleviĝo, ĉar ĉia milo da ili alportas al ili preskaŭ „tri paperetojn“*); tial ili rapidas, kvazaŭ tiu ĉi sekvonta milo signifas la finon de ilia laborego kaj kvazaŭ tiuj ĉi „tri paperetoj“ malfermas la pordon al feliĉo kaj bonstato.

Ili veturigas kaj veturigas argilon el la kavernoj, bruetante per la krakantaj radetoj de la puŝveturiloj sur la tabuloj, kondukantaj ĝis la larĝaj tabloj, sur kiuj aliaj laboristoj, ĉiumomente trempante la manojn en siteloj kun malpura akvo, kunpremas l'argilon per la manplatoj ŝprucante ĝin ĉirkaŭe, kaj energie dislokante ĝin; poste ili enpremas l'argilon en kvarangulan formon, ebenigas ĝin per ebenilo kaj, kaptinte la krucigitan flankon de tiu ĉi sama ligna formo, ili lerte laŭ vico elĵetas ĝian enhavon sur ebenan plataĵon.

Kaj tio ĉi estas unu briko pli inter la miloj, el kiuj la mondo konstruas domojn kaj palacojn.

Bruas la pintoj de l'graciaj pinoj kaj de l'belkreskaj betuloj. En la brikejo, malgraŭ tiu ĉi estas preskaŭ ne aŭdebla brueto. La suno jam foriras posten la arbaro, ĵetante siajn lastajn rozetajn radiojn. Antaŭ la dometo duonnudaj infanoj sidas sub la ombro de l'altekreskintaj loloj, kardoj kaj urtikoj; ili ludas pecetojn de seka argilo, kiujn ili ĵetadas senpense antaŭ si. Hundo kun flava palinta malpurigita lano enmetas tien sian nazon, kuŝas fermure suben, kuntirinte sian korpon kaj dormetante, kaj de tempo al tempo rigardas per siaj sangruĝaj okulegoj la herbojn, la infanojn, la brikejon.

---

*) t. e. paperan monon.

Sur la sojlo de l'dometo sidas virino, volvita de ĉifonaĵo, kaj per rompita tranĉilo senŝeligas por la vespermanĝo terpomojn, ĵetante ilin en la pladon kun akvo.

La dike teksita ĉemizo, kaviginta sur la enfleksita brusto, malkovras ŝian sekan sulkitan haŭton bruligitan de someraj varmegoj; la manikoj, rulitaj poste la kubuto, montras lacintajn manojn, sulkitajn de dikaj kaj sekaj vejnoj. Ŝia vizaĝo estas senpensa kaj tiel elturmentita pro zorgoj por ĉiutaga pano, ke nenia medito kuraĝas reviviĝi en ŝia cerbo kaj montriĝi sur la vizaĝo por esprimi doloron aŭ kontenton.

Eĉ la amasoj de trabruligitaj brikoj, kuŝantaj kiel sanga makulo en la brikejo kaj atendantaj la plenumon de sia grava funkcio en la mondo, eĉ tiuj ĉi senvivaj amasoj verŝas en la homan animon pli da ĝojo, ol tiu figuro de la viva virino.

Per tiuj ĉi amasoj da briko la homoj levas konstruaĵojn, grandajn konstruaĵojn.

Tiu ĉi senviva figuro de l'virino estas ankaŭ angula briko en la konstruaĵo de familioj de la brikistoj. Ŝi senŝeligas terpomojn, ŝi muelas sur ŝtonoj sekalon, ŝi tranĉas per tondilego dikan tolon kaj per granda kudrilo kudras ĝin.

La malfacila vivo instruis ŝin je multaj ŝarĝaj, maldelikataj laboroj, je tiom multe, ke kelkaj el ŝiaj plifruaj delikataj deziroj kaj sentoj perdiĝis por ĉiam, kaj ŝi fariĝis tiel same kruda kaj maldelikata, kiel ŝia nuna vivo, kiel la elfosata argilo.

Ŝi ne zorgas, ke tiuj ĉi nudpiedaj malgranduloj, kurantaj sur la krutaj montoj de l'argilo, pro petolo, povas ruliĝi de ili kune kun pecoj de l'tero, kun la malsekaj trunkoj de l'kreskaĵoj kaj kun la restaĵoj de l'brikoj tien, malsupren, ĝis la bordo de la silenta, verdeta akvo, kie estas kaŝita la morto, tien, sur la fundon de l'nemezurebla profundaĵo; ŝi ne zorgas, ke inter la arbaraj kreskaĵoj inter la loloj, en la rubo de la brikejo ŝia infano eble iras per siaj nudaj piedetoj sur nestoj de kolubroj kaj de viperoj; ŝi ne pensas laŭ kia vojo tiu ĉi infano iros poste tra la mondo kaj kie ĝi haltiĝos en tiu ĉi vojaĝo de l'plendorna vivo.

Ĉe la tombejo, en la tombo . . . diras ŝi.

Tie ĉe la homa vivo fluas nur laŭ tiu ĉi vojo de l'penso, ebene, senbrue, trankvile, kiel vento tra bruantaj pintoj de l'arbaro. Unu tago estas simila je la alia, kiel unu profundaĵo de argilaj kavernoj je la dua, kiel brikoj kaj tegmentbrikoj el unu sama formo kiel vestoĉifonoj, traigitaj de argilo, sur la dorsoj de taglaboristoj.

La infanoj, libere petolantaj ĉiutage, timas sole fremdulon kaj kiam ili vidas lin, ili kaŝas sin en la faldoj de l'malpura patrina jupo aŭ krie forkuras poste la gepatran dometon kaj malaperas tie inter florantaj papavoj en la ĝardeneto aŭ inter la loloj de l'intermontoj. Ifoje ili elŝovas sin pli malsupren ĝis la laborita argilo, ili sidiĝas sur plenajn puŝveturilojn kaj, per la forto de l'imgo transportiĝante en ian misteran mondon, fantazias veturi, kuraĝigante per krio la imagatajn ventpiedajn Pegasojn, kiujn ili rapidigas per branĉoj de filikoj aŭ per seka trunko de lapo*). Aŭ ree ili provas levi la puŝveturilon kaj movi ĝin, sed la fortoj de l'malgrandaj manoj ankoraŭ unu fojo trompas ilin.

Tie ĉi, en la brikejo, estas aŭdata nur tia krio:

— La akcipitro forportis kokidon!

Aŭ ankaŭ alia voĉo, ripetata de ĉiuj:

— Lia moŝto sinjoro heredulo venis!

Tiam la infanoj, faletante sur la pecetojn de argilo kaj de brikoj, vundigantaj la nudajn piedojn per urtiko aŭ per pikiloj de kardo, forkuras en la intermontojn aŭ en la dometojn, kaj ploras, kiam ili falas dum la kurado.

La sinjoro heredulo tre malofte venas tien ĉi, ĉar li havas multnombran servantaron, kiu anstataŭas lin por tiu ĉi afero. Tamen la pejzaĝo de l'arbaro, la verdaĵo de l'betuloj, l'aromato de l'herboj kaj de arbaraj kreskaĵoj, la fantaziaj konturoj de l'intermontoj, prezentantaj originalan pentraĵon, faras la lokon agrabla eĉ por la sinjoro heredulo kiu amas tie ĉi promeni en eleganta malkovrita kaleŝo, tirata de altkreskaj blanke-grizaj ĉevaloj. Tiam la ĉefa

---

*) Lappa major.

brikisto kaj deko de aliaj laboristoj kun esprimo de timego kaj de senlima respekto malalte klinas siajn malkovritajn kapojn, preskaŭ tuŝante per la manoj la teron, sur kiu la piedoj de lia moŝto volis pro bonkoreco haltiĝi. Li mem iras tie ĉi rapide, demandas pri la nombro de l'elfaritaj brikoj, duonlaŭte kalkulas la enspezojn de l'brikejo, ekzamenas ĝian staton, tuŝetas per sia blanka fingro la malsekan argilon, prenas el la kradoj krudan brikon, sekigintan en la aero, pezas ĝin sur la mano, rimarkas la kvaroncolan etiĝon de ĝi post la trabruligo kaj, provas per sia pugna ekbato la sonoron de l'preta tegmentbriko.

Sed li faras tion ĉi tre rapide, pro manko de libera tempo.

Dume la infanoj, poste la kreskaĵaj trunkoj de loloj, elŝovas sin malkuraĝe, kun ravo rigardante la brilan kaleŝon, kiesodoro de gudro, de oleo kaj de l'ledo agrable pikas ilian flaron. Ili rigardas per ravitaj okuloj la ĉevalojn, frapantajn la teron per la hufoj, la jungaĵon, sonantan per brilantaj radetoj, la livreon de l'veturigisto, la molajn kusenojn de la kaleŝo, la vipon... Precipe atente kaj dezirege la knaboj rigardas la vipon de l'veturigisto.

Ha, se oni povus havi tian vipon, nenion pli en la mondo! Tian vipon ŝvingadi, ludante ĉevalojn! per tia vipo forhakadi la rozkolorajn kapetojn de l'kardo! per tia vipo vergadi la abomenajn bufojn en la intermontoj! Per tia vipo eĉ ne estus ĉagrene ricevi vergadon sur la propran dorson, aŭ ekbaton sur la nudajn piedojn...

La vipo estas la idealo de l'infanoj el la brikejo, objekto de interparolado, de revoj. En la imago de la petoluloj el la brikejo, la vipo fariĝas io granda, potenca, universa, kiu profunde eniĝas iliajn animojn, efikas ilin tage kaj nokte kaj dum la sonĝado aperas al ili kvazaŭ aŭreolo, tiranta al si la infanojn, kiuj daŭre la dormado celegas al ĝi, perdas larmeojn, ekkrias kaj vekigias.

La sekvantan tagon ili ligas al branĉo ŝnureton, aŭ ĉifonon el malnova jupo de iliaj patrinoj kaj batas per ĝi florojn, herbon, bufojn kaj papiliojn. Ho ve! tiu ĉi improvizita

vipo ne forhakas, ne forpuŝas eĉ la penikojn de floretoj, sen paroli pri la plidikaj kapoj de kardo aŭ de lapo.

Kaj eĉ la vespermanĝo ili fine demandas la patron, humilaj kaj naivaj:

Patreto . . . ni volas vipon, tian vipon, per kia la veturigisto de lia moŝto batas la ĉevalojn . . . patreto . . .

Kaj la patreto malfacile spiras, duonfermas la okulojn, mallevas la kapon kun nigretaj pensoj sur lacintajn kaj malpurigitajn de argilo manojn poste turnas la okulojn al la edzino, levas iom la frunton kaj diras kvazaŭ al si mem:

Li estis . . . iradis, kaj kalkulis . . . kalkulis . . . Ĉien ĵetis la rigardojn . . . Poste li ensaltis en la kaleŝon, kaj forflugis, kiel vento, al la kampo.

Kaj la infano kun atentaj okuloj aŭskultas timeme, ne kuraĝante eĉ ekspiri per sia malgranda brusto.

Nur de tempo al tempo el la mallumaj anguloj de l'ĉambro flugas tra la aero mallaŭta malkuraĝa diro de l'infano:

— Estis la sinjoro heredulo.

Dume li tie, en sia palaco, ne alirebla por simplaj homoj, tute ne scias, ke tie ĉi, en la senbrua brikejo, li estas objekto de parolado de estimo kaj de revoj. Li ne scias, ke por la animo de infano de l'brikejo, li aperas kiel supertera, fantazia, grandega fortulo, kiel majesta kaj rava meteoro, kiel brilo por la malriĉa imago, kiel aŭreolo de beleco kaj de sorĉo.

Kaj la sorĉo, elflugante de lia granda persono, fluas inter la grizaj sonĝoj de l'homo, por kiu la brikejo estas la tuta universo, la bruo de l'arbaro — ĉiama muziko, la intermontoj — mirindaj vidaĵoj, la suno — la sola lumo kaj la varmeco, amata de tiu ĉi eterna aŭtuno de la brikeja vivo.

Ĉar kio alia tie ĉi povas esti? La taglaboristoj, jungitaj per la severa postulemeco de l'sorto, al la puŝveturilo kun la argilo kaj la sinjoro heredulo, veturanta en kaleŝo sur molaj kusenoj — jen kio plenigas la tutan ĉi tiean vivon.

Pli malsupre, en la arbaro, estas altaj formikejoj kun moviĝanta amaso de laborantaj insektoj; en la intermontoj loĝas bufoj kaj ranoj, varmigataj de la suno post ilia franda manĝego, la sola okupo de amfibioj.

Tio ĉi estas tuta mondo, ĉie kaj ĉiam egala. Jen en la rampareto, konsistanta el malgrandaj trunketoj, el pikiloj de abio kaj el sekaj herboj, la vivo bolas ne pli malrapide, ol en la brikejo inter la homoj.

Ekstere de l'formikejo centoj da malgrandaj laboristoj kuradas sur malrekta vojo, kvazaŭ sencele; sed estas sufiĉe observi unu formikon por vidi kiel ĝi kuradas sole sur unu sama spaceto sur kiu ĝi plenumas sian devon, forŝovante trunketojn kaj pajletojn, kolektante ilin en alian lokon bonigante ilian pozicion kaj daŭrigante pluen sian vojon, aŭ haltiĝante; ĝi movas siajn kornetojn, aŭ kurante devigas aliajn kuri laŭ la ĝusta vojo. Kaj tiel ĉiu plenumas harmonie sian devon, ne deirante de l'difina vojo, ne malhelpante unu al la alia.

Sed jen falas folio de betulo, alportita de la vento. La insektoj tuj kuras al ĝi, flaras ĝin, palpas per la kornetoj, iradas ĉirkaŭ ĝi. La folio falis ekster la formikejo kaj tial la insektoj ne tuŝas ĝin, kvazaŭ domaĝante la tempon por transporti la folion tra la limo de l'rampareto, kaj ĉiuj revenas al siaj okupoj. Sed se ia branĉeto barus l'eniron de la formikejo, la malhelpo tuj estus forigita per komunaj fortoj kaj laŭ bona ordo.

Kiam sciama homo mallevas sian vizaĝon pli proksimen al la formikejo, tiam la insektoj por unu momento haltiĝas, kvazaŭ enpensiĝe, sed baldaŭ sekvas plirapida kurado kaj normala movado. Tamen, se komencas gutadi pluvo, sur la ekstero de l'formikejoj la movado plifortiĝas kaj apud la enirejoj en la koridorojn oni povas rimarki tumulton. Nur tiam la formikoj malaltiĝas ĝis la homaj moroj; ili ne atendas laŭvican ordon, ne kaŝas sin unu post la alia, sed ĉiu, atentanta sian propran danĝeron, celas kaŝi sin pli frue ol aliaj.

Tamen estas formikoj, al kiuj la pluvo faras nenian impreson. Tiuj ĉi per larĝaj vojetoj kaj toneloj malproksimiĝas

de la formikejo por kolektadi dolĉajn kreskajajn sukojn, fruktojn, aŭ restaĵojn da afizoj*) aŭ l'afizojn mem, kiuj, portitaj en la malliberecon, estas kondukataj en la formikejon. La formiko, malproksime de sia domo kaptita de l'vento kaj rapide reĵetita sur la formikejon, staras kvazaŭ mirante, ke ĝi tiel subite revenis hejmen, ne plenuminte sian devon: ĝi ŝancelas la kornetojn, enpenŝiĝas kaj ree laŭ tia sama direkto, laŭ la antaŭa vojo kuras aŭ pelas siajn kolegojn. La tuta mondo post la formikejo, la mondo granda, vasta neniel interesas ilin. Ĉiu faras sian propran laboron, kun la sola celo subteni sian vivon, sian genton, sian formikejon.

Kiel en la brikejo . . . inter la homoj.

Tute alie vivas la bufoj kaj la ranoj. Glutante insektojn, sataj kaj multpezaj, ili sidas sur la bordo de postargilaj lagetoj kaj ektimigitaj, saltas en la malfreŝan putran verdan akvon por post unu momento dismeti la postajn piedojn, reaperi tuj el sub la fluidaĵo, elmeti la kapon, enspiri la aeron kaj per freneza salto aliĝi al la bordo, elrampi, kaj sidiĝi tie senmove, kvazaŭ malpurigita ŝtono. En la pli grandaj kaj ĉirkaŭlignitaj kavoj la bufoj kroĉas lignajn flankojn aŭ naĝantan duonputran pecon de arbo, aŭ sidante sur peceto de glita tabulo, naĝas kvazaŭ sur flos, movanta sur la supraĵo de l'akvo per malfortiganta inercio, kaŭzita de la eksalto de l'amfibioj. Iliaj streĉitaj okuloj, senmove kaj senpense direktitaj en unu punkton, ilia haŭto mirinde bela en siaj detaloj kaj abomena en la tuteco, ilia larĝa buŝego, de tempo al tempo avide malfermata, deturnigas observiston de tiu ĉi viva ekzistaĵo, kiu tamen ankaŭ havas rajton vivi tiel same kiel homoj, kies sola eksteriĝo ofendas nian estetikan senton.

La ĵetita peceto de argilo ne timigas ilin. Ili maldiligentaj, nenion farantaj, akceptas la baton pli malpli indiferece, iafoje nur movante la piedojn, aŭ renversiĝante malrapide flanken. Pli granda peceto de tero, ĵetita sur ilian korpon faras surdan resonon, kvazaŭ de ekbatita

---

*) Aphid.

malplena haŭta tego; eĉ bato pli dolora elvokas nur mal-laŭtan ĝemeton kaj tamen neniam movas de la oportuna loko la multpezan amfibion. Oni devas stariĝi antaŭ ili per sia tuta alta figuro, etendi al ili la bastonon, eĉ sen malbonaj intencoj, je kelka grado montrante koleron, kaj nur tiam la bufoj saltas en la akvon unu post la alia.

Kiel en la urboj . . . inter la homoj . . .

Bruas la pintoj de l'graciaj pinoj kaj de l'verdaj bele-vestitaj betuloj. La suno jam klinis post la arbaron sian helan kapon, en la arbetaro voĉas griloj kaj la botaŭroj*); sur la herbetoj krakas raloj**). En la malproksimo estas aŭdata brueto de l'babilanta muilejo, direktoj de kanoj kaj bruetoj de l'akvo en la riveretoj. El la marĉo elflugas surda ĝemo de ranoj, kaj la nokto malrapide volvas sian krepon ĉirkaŭ tiuj ĉi herboj kaj arbareto kaj la kanoj de l'rivero kaj la arĝenta malrekta rubando de l'fluida strio.

Super la horizonto jam ekpendis pala duonluno, la steloj unu post la alia komencis palpebri al la tero, super la herbo ondas malseka nebulo, kvazaŭ granda majesta baldakeno, sub kiu brilas la rosoj sur la herboj kaj flugas koraj sopiroj de homoj . . .

En la brikejo regas silento, kiel ankaŭ en la homa dormetanta animo, kaj en la pensojn eniĝas mirinda trankvileco . . .

---

*) Botaurus.

***) Rallus.

Regularo

de la

“Biblioteko de la lingvo internacia Esperanto”.

1) La «Biblioteko de la lingvo internacia Esperanto» estas eldonata en la lingvo Esperanto en la formo de apartaj kajeroj kaj enhavas:

- a) originalajn kaj tradukitajn verkojn literaturajn en prozo kaj en versoj;
- b) verkojn populare-sciencajn, prefere filologiajn kaj geografiajn
- c) specialajn sciencajn kaj teknikajn vortarojn de la lingvo Esperanto;
- d) vortarojn nacie-esperantajn kaj esperante-naciajn;
- e) lernolibrojn de la lingvo Esperanto en diversaj lingvoj.

2) La kajeroj de la «Biblioteko» eliras en nedifinita tempo. Dum unu jaro eliras ne malpli ol 20 kaj ne pli ol 50 presaj folioj po 16 paĝoj de ordinara formato.

3) La redaktoro de la «Biblioteko» estas s-ro **A. S. Kofman** (Rusujo, Odeso, Neĵinskaja, 34); al li oni devas sendi la manuskriptojn, difinitajn por la «Biblioteko».

4) La administratoro de la «Biblioteko» estas s-ro **V. Gernet** (Rusujo, Odeso, Jamskaja 92); al li oni devas sin turni kun ĉio tuŝanta la eldonadon kaj la abonadon de la «Biblioteko».

5) La aŭtoro aŭ tradukinto de verko, presita en la «Biblioteko», ricevas senpage 100 ekz. de tiu kajero, en kiu la verko estas presita.

6) Oni povas aboni la «Bibliotekon» en la sekvantaj kondiĉoj:

- a) sendi al unu el la personoj, nomitaj en la punkto 9, sian adreson kaj la pagon por ne malpli ol 10 presaj folioj (160 paĝoj). Tiu ĉi pago estas: en Francujo — 2 fr. 50 c. por 160 paĝoj; en Germanujo — 2 markoj; en Portugalujo — 600 rejsjoj; en Rusujo — 1 rublo; en Svedujo — 2 kronoj.

Rimarko. — Kiu abonas 10 ekzemplerojn de la «Biblioteko» aŭ kiu sendas la antaŭpagon por 100 presaj folioj (1600 paĝoj), tiu ricevas 10 foliojn *senpage*.

- b) sendi al unu el la samaj personoj sian adreson kaj sciigi pri sia deziro aboni la «Bibliotekon», promesante alsendi la pagon post la ricevo de ĉiu 10-a folio. Nur en tiu ĉi okazo la pago estas 1 1/2-oble pli granda, t. e. 3 fr. 75 c. por Francujo, 3 markoj por Germanujo, 900 rejsjoj por Portugalujo, 1 r. 50 k. por Rusujo, 3 kronoj por Svedujo.

7) Persono, kiu abonis la «Bibliotekon» sen antaŭpago, ne alsendis la monon eu la definitiva tempo, t. e. post la ricevo de l' 10-a folio, kaj ne respondis la memorigon de l' administracio, perdas por ĉiam la krediton de l' administracio.

8) Abonanto, kiu ne deziras plu abonadi la «Bibliotekon», devas ĝustatempe sciigi pri tio la administracion kaj unutempe pagi ĉiujn siajn ŝuldojn al la «Biblioteko», se li ilin havas.

9) La «Bibliotekon» oni povas aboni: en *Francujo* — ĉe s-ro L. de Beaufront (Epernay, Marne); en *Portugalujo* — ĉe d-ro Costa e Almeida (Rezende); en *Rusujo* ĉe s-ro Gernet (Odeso, Jamskaja, 92); en *Svedujo* — ĉe la Klubo Esperantista en Upsalo; la abonantoj el aliaj landoj devas sin turni al s-ro Gernet.

10) Oni povas pagi por la «Biblioteko» per la mono kaj neuzitaj poŝtaj signoj de ĉiuj landoj.

11) *Eldonanto de la «Biblioteko»* estas ĉiu persono, kiu sendos al s-ro Gernet ne malpli ol 25 frankoj ĉiujare ĝis tiam, kiam la «Biblioteko» bezonos nenian materialan helpon, — t. e. kiam la enspezoj de la «Biblioteko» sufiĉos por kovri ĝiajn elspezojn, — aŭ kiu sendos al li unutempe ne malpli ol 100 frankoj.

12) La nomoj de la eldonantoj estas presataj sur la titola paĝo de ĉiu kajero de la «Biblioteko».

12) Kiam la «Biblioteko» donos profiton, tiu ĉi profito estos dividata inter ĉiuj eldonantoj kaj ĉiu el ili ricevos la parton, proporcion al la enportita de li kapitalo kaj al la tempo, dum kiu oni uzis tiun ĉi kapitalon.

13) Kiam la nombro de la eldonantoj estos ne malpli ol 5, ili tiam elektados ĉiujare per absoluta plimulto da voĉoj la redaktoron de la «Biblioteko», difinos la abonpagon kaj havos la rajton ŝanĝi la kondiĉojn de eldonado.

14) Tiuj ĉi kondiĉoj estos presataj sur la kovrilo de ĉiu kajero de la «Biblioteko». Pri ĉiuj ŝanĝoj de tiuj ĉi kondiĉoj oni anoncas en «Lingvo Internacia».

15) La nomoj de la abonantoj estos presataj sur la kovriloj de la kajeroj de l' «Biblioteko».

Abonantoj de la «Biblioteko».

La foliojn 1—10 abonis:

98 d-ro Daniele Marignoni, 99 s-ro Aug. Th. Laurén, 100 s-ro Honorato José da Matta, 101, 102 s-ro V. Laskin, 103 «Esperoz», 104 s-rino A. V. Prohoroviĉ-Koĉmarenko.

La sekvanta kajero de la «Biblioteko» enhavas la originalan verkon de Otto W. Zeidlitz: „Du mirrakontoj: I. La knabo, kiu volis fariĝi verkisto. II. Sinjoro Polydoctus“.

Al ĉiuj amikoj de la lingvo Esperanto ni rekomendas la monatan gazeton:

“Lingvo Internacia”

eldonatan de la Klubo Esperantista en Upsala.

La gazeto “Lingvo Internacia” estas eldonata en la lingvo Esperanto kaj enhavas: 1) sciigojn pri la sukcesoj de Esperanto en diversaj landoj, pri la novaj libroj en kaj pri Esperanto, pri internaciaj vojaĝoj kaj entute pri ĉio, tuŝanta lingvon internacian; 2) artikolojn, dediĉitajn al la gramatiko kaj vortaro de Esperanto; 3) artikolojn pri diversaj projektoj, novaj kaj malnovaj, de interacia komuniĝo; 4) diversajn modelojn de prozo kaj poezio en Esperanto; 5) anoncojn.

La gazeton “Lingvo Internacia” oni abonas:
*en Ameriko de R. Geoghegan, Tacoma, Washington, U. S. A.
en Francujo de L. de Beaufront, Epernay (Marne).
en Germanujo de W. H. Trompeter, Schalke, Westfalen.
en Hispanujo de Adolfo Serapio, Pontevedra, Silleda.
en Portugalujo de d-ro Costa e Almeida, Rezende.
en Rusujo de V. Gernet, Jamskaja, 92, Odessa.*

En aliaj landoj oni mendas la gazeton aŭ per la poŝto, aŭ rekte de la redakcio, adr. Upsala.

La jara abonpago estas:

*75 cendoj = 4,25 frankoj = 3,30 germ. markoj, = 1000
rejsoj = 1,50 rubloj = 3,00 kronoj.*